

2. Czas przeszły

Istnieje jeden czas przeszły wspólny dla wszystkich koniugacji ☺.

Formy czasu przeszłego tworzy się od tematu bezokolicznika. Po odcięciu „ć” dodajemy następujące końcówki (w zależności od rodzaju i liczby):

l. poj.

osoba	r. męski	r. żeński	r. nijaki
ja	-ł -em	-ła -am	-
ty	-łaś -eś	-łaś -aś	-
on, ona, ono	-ł	-ła -a	-ło

l. mn.

Osoba	r. męski	r. żeński , r. nijaki
my	-ł -iliśmy	-łyśmy
wy	-liście	-łyście
oni, one	-li	-ły

Czasownik „być” w czasie przeszłym – powtórzenie

l. poj.:

1. (ja) byłem / byłam
2. (ty) byłeś / byłaś
3. (on) był, (ona) była, (ono) było

l. mn.:

1. (my) byliśmy / byłyśmy
2. (wy) byliście / byłyście
3. (oni) byli, (one) były

3. Aspekt a czas przeszły czasowników

W czasie przeszłym czasowniki dokonane wskazują na czynność, która została zakończona:

- Ugotowałam obiad.
- Mama przeczytała książkę.
- Odrobiłem lekcje.

Natomiast użycie czasowników niedokonanych wskazuje na czynność, która nie została zakończona:

- Gotowałam obiad (ale nie mamy informacji, czy skończyłam gotować, tzn. czy ugotowałam).
- Mama czytała książkę (ale nie mamy informacji, czy ją skończyła czytać, tzn. czy ją przeczytała).
- Odrabiałem lekcje (ale nie mamy informacji, czy skończyłem je odrabiać, tzn. czy je odrabiałem).

14. Proszę podać odpowiednie formy czasownika „być” w czasie przeszłym.

- a) Gdzie (wy, rodz. męski) przedwczoraj?
- b) Jeszcze nigdy nie (ja, rodz. żeński) w Moskwie.
- c) Czy (ty, rodz. męski) już kiedyś w Hiszpanii.
- d) Tydzień temu (my, rodz. żeński) za granicą.
- e) Dziadek Kasi..... znanym pisarzem i dziennikarzem.
- f) Czy (wy, rodz. żeński) kiedyś w Polsce?
- g) Oni w Warszawie trzy dni temu.
- h) Piotr w domu na wakacjach.
- i) To dziecko w Anglii rok temu.

18. Proszę podać odpowiednie formy czasowników w czasie przeszłym.

- a) Dwa tygodnie temu (ja, być) w Ankarze.
- b) Kiedy (my, być) mali, (my, mieszkać) w Warszawie.
- c) Ewa wczoraj (stać)..... trzy godzinę na przystanku.
- d) W lutym oni (być)u babci, a w marcu (oni, być) u cioci.
- e) Wczoraj (ja, nie mieć) czasu, żeby się uczyć.
- f) Kto (wiedzieć) , że tak się stanie?
- g) Czy (wy, widzieć)..... ten film.
- h) (ja, nie wiedzieć , że ty (zgubić)..... portfel.
- i) Czy (oni, mieć)nad morzem dobrą pogodę?
- j) (my, nie mieć)..... wczoraj czasu, żeby odwiedzić kolegę.
- k) Piotr w piątek (zranić się)..... w nogę i (musieć)..... iść do lekarza.
- l) Co (ty, jeść) na śniadanie?
- m) Nigdy (ja, nie jeść)..... tak dobrej pizzy.
- n) Marta i Ewa (nie, móc) was odwiedzić, bo (nie znać) adresu.
- o) Przedwczoraj pierwszy raz w życiu (ja, jeść)..... pierogi.
- p) Dlaczego tak długo (wy, jeść) obiad?
- q) Pan Marek (nie móc) przyjść, bo (być).....
bardzo zajęty i (nie mieć) czasu.

Klíč:

cv. 14: byliście, byłam, byłeś, byłyśmy, był, byłyście, byli, był, było

cv. 18: byłem, byliśmy/byłyśmy, mieszkali/mieszkały, stałam byli, byli, nie miałam/ nie miałem, wiedział, widzieliście, nie wiedziałem, zgubiłeś, mieli, nie mieliśmy, zranił się, musiał, jadłeś, nie jadłem, nie mogli, nie znali, jadłam / jadłem, jedliście, nie mógł, był, nie miał